

Отвънъ стенитѣ сж украсени съ хубави начупени линии, съставени отъ червени тухли, които се преплитатъ съ камънитѣ и даватъ изящна пѣстрота на сградитѣ. Подътъ е направенъ отъ печени квадратни тухли. Каква височина сж имали, не е известно, защото сега сж запазени само стенитѣ — горната частъ е разрушена и сегашнитѣ покриви сж поставени следъ разкопкитѣ. Една следъ друга посетихме всички църквици. Почти въ всички има гробници. Очевидно въ тѣхъ сж били погребвани бележити търновски граждани. Учудва много голѣмото изобилие на стенописи. Почти на всички църкви (въ 15) стенитѣ сж изписани (изографисани) съ различни светии и геометрични и растителни украси. За съжаление, горната частъ на повечето образи липсва тѣй като стенитѣ не сж цѣлостни. Но това, което е запазено, поражява съ хубавитѣ сочни бои и съ особно вещото представяне на облѣклата. Колко високо е било майсторството на българскитѣ (търновскитѣ) художници по онова време и какъвъ изтънченъ вкусъ сж имали при подреждане на църковнитѣ украси! Прави впечатление голѣмото изобилие на военни светии, както личи по въоръжението и облѣклото. Изглежда, че строителитѣ — царе и боляри — сж искали да виждатъ въ църквитѣ не само смирени отшелници-светци, но и своитѣ покровители по бойнитѣ поля, къмъ които тѣ трѣбвало често да се обръщатъ съ молитви въ ония тревожни и неспокойни времена.

Бродимъ между тия скромни постройки и въображението ни пренася въ далечнитѣ времена на второто българско царство. Колко спомени сж свързани съ църквитѣ! Една между тѣхъ е била издигната отъ Асена! въ 1195 г. на името на св. Ивана Рилски и въ нея самъ той посрещналъ и положилъ мощитѣ на светеца, донесени отъ София. Тия мълчаливи малки сгради криятъ името и на църквата св. апостоли Петъръ и Павелъ, въ която погребвали членове на царски семейства и въ